

Nro. 5.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken Januarius 15-dik napján 1813-dik
esztendőben.

B é t s.

A' múlt vasárnap, Jan. 10 dikén, fényes pom-
pával tartotta a' Fels Udvar a' Leopold Császá-
ri Rend' innepét. Délelőtti 11 órakor megjelen-
tek a' Rend' tagjai a' Rend' ruhájában a' Titkos
Tanács' szobájában, a' hol ő Cs. K. Felsége az
egy idő ólta neveztetett tagokat, t. i. a' Rend'
Komendátori keresztését Batthyány ő Hertzség-
gét, 's a' Rend' kitsiny keresztéseit ú. m: Udvari
Tanácsos Weickhard, Landgróf Fürstenberg, és
Gróf Althan urakat, a' Rend' kebelébe szokott
solennitással felvette. Azután következett a' mi-
sehalgatás, és a' fényes pompával, éneklés, és
muzsika mellett való ebédlés.

E

Az ármádáktól most majd semmi híreink nincsenek. A' közelébb említett *Tilsiti* történetről csak azt az újabb környülállást olvassuk a' Warschaui újságlevleekben, hogy *M. Macdonald* ármádájának előljáró tsapatja egy Orosz seregen, melly a' Gen. *Laskow* vezérlése alatt az ő útját elállotta volt, keresztül rontván, 's két Bataliont és két ágyút elfogván, a' Gen. *Bacheln* vezérlése alatt Dec. 28-dikán *Tilsit*be megérkezett.

Nagy Britannia.

A' *Párisi Monitör* külömbkülömb félezikkelyeket hirdetett - ki az *Ánglus* újságokból, jegyzésekkel, mellyeket nagy figyelmetességgel olvas a' publicum. Így következnek: —

A' *Stár*ból Dec. 24-dikén: — „*Spanyol országnak a' Frantzia seregektől való oda hagyatása.* Az a' hír, a' melly *Spanyol* országoak a' Fr. seregektől való odahagyatása felől elterjedett vala, egy postahajó által, a' melly ma érkezett meg *Kadiksból*, tökéletesen megvalóságosítotték (*). A' *Napoleon* pályafutása *Európában* csak nem elvégződött, és annak *Frantzia* ország határai közzé kell öszsze szoríttatni (**). Várhatjuk, hogy azt fogjuk minden órán hallani, hogy *Austria* bátorsággal kijelentette magát ellene. *Lord Valpole* már régolta megérkezett *Bóltsbe*. *Petersburgból* *Oktober* 29-dikén indult - meg és egy hónapig volt útban (***)! — A' *Monitörnek* ezekre tett jegyzései: — „(*). Távol légyen, hogy *Spanyol* ország odahagyatassék, sőt új seregek vannak útban arra felé. A' mi ármádáink minden iparkodásaitokat semmivé tették ott; 's ezen, a' ti népességetekkel 's a' ti *Asiai* és *Amérihai*

plántatartományaitokra kívántató költségeitekkel semmi arányosságban (proportióban) nem lévő hadakozás által, egészen kiüresítitek országotokat és kintstáraitokat. Spanyol ország a' Frantzia uralkodó házá (dynastiaé); ezt semmi emberi iparkodás meg nem akadályoztatja. — „(**) Tehát Hollandiának, Rómának, Toskanának, Piémontnak, sőt Belgium Catholicumnak, vagy még éppen Nizzának is el kell esni. Igen szép! De ugyan mire való ez a' nagy mérséklettség? Miért állapodtok meg ezen a' felséges úton? Miért nem használjátok az időt, hogy elosztanátok Frantzia országot? Hidjétek el azt nékem, hogy valameddig ti ezen 20 vagy 25 millió embereket, a' kik hozzátok illy közel vannak, egy nemzeti testben egyesülve maradni hagyjátok, veszedelemnek vagytok kitétetve. Válasszátok el őket egymástól; mert csak úgy lehettek ismét bátorságban, ha egy Burgundiai, egy Aquitaniai, egy Normandiai, és egy Kís-Britanniai Hertzeget tsináltok? Jut-é még eszetekbe a' vakmerő-bátor Károly, 's a' Monforti Ház' szép ideje? Ez is jó lenne, úgy-é? Hanem, az alatt, hogy ti ezen tsudatételekről álmodoztok, *Irlandia* elszakad tölletek, 's önnön országotok revolutziót tsinál; már a' száraz Európa nem függ a' ti administratziótoktól; 's még az Orosz birodalom, ez az előttetek illy betses Orosz birodalom sem akar tudni a' ti manufakturéitok szerzeményeiből. — „(***) Austria és a' Frantzia birodalom, a' száraz föld'szerentséjire, egymástól elszakaszthatatlanok; az 1756-dik esztendő-béli szövetség volt az, mely azt a' *maximát* szerzette, a' melly *Amériká*t szabaddá tette. A'

ti Lord *Walpole* tek nints már *Bétsben*, Nem halgattatott-meg. A' száraz Európai hatalmasságok között egy sem szakad-el a' Frantzia birodalomtól; mind siketek lesznek a' ti mesterkedéseitek ellen. Egyéb eránt 40 millió Frantziák senkitől nem félnék. Jaj néktek, ha a' ti javaslásaitokat valamelly gyenge Kabinét meghalgtatná; ezen esetben ismét ti lennétek a' Frantzia birodalom nevededésének okozói. A' Spanyol országi-ármádáinkon és a' nagy ármádán kívül, négy száz ezer emberek állanak fegyverben Frantzia országnak belső részein. A' Fr. birodalomnak nintsen szüksége új katonaságra és pénzbéli segedelemre: de tulajtok - meg, hogy ha szüksége lenne arra, ha az ő létele fenyegettetni találna, minden esztendőben ki fogja állítani 300,000 embert, és adna 300 milliót. Ha arra kerül a' dolog, hogy a' birodalom', Olasz ország' és a' Rénsi Szövetség' bétületét és közönséges bátorságát kell védelmezni, nem fog a' Frantzia nemzet sem emberekből sem pénzéből való semmi némű segedelemtől és költségtől iszonyodni."

A' *Morning Chronicle*ből (ez antiministerialis újság) Dec. 24-dikén: — „Kedvetlen dolog, hogy Ministereinket és követőiket még a' jelen való szempillantásban is a' Lord *Walpole* követségéről és azon reménségekről haljuk beszélni, hogy a' Bétsi Udvarhoz még befolyást szereznek magoknak. Van-e nagyobb gyermekség, mint ez a' beszéd? Nem szégyenlik olyan vélekedést nyilatkoztatni, hogy egy ifjú ember, a' ki tsak most jött - ki az iskolából, változtatást teszen az Austriai Császár kabinétjének batározásaiban. S' ha azon hang szerént akarunk ítélni, a'

mint ezek a' mi Ministereinknek zsóldjoken lévő újságírók beszéllenek, úgy látszik, hogy ők még azt is remélik, hogy Ferentz annyira fog menni, hogy unokáját kitagadja örökségéből, és a' Coalitzióhoz segedelemmel fog viseltetni, hogy a' maga vője (leánya férje), minden elfoglalt tartományaitól megfosztassék. Ha e' nem bolondság, külfömben nem tudom, mit kelljen bolondságnak neveznünk. Egyéb eránt, akár-melly Diplomaticai Agenst küldöttünk volna, még alkalmasabb időben is, a' Bétsi Udvarhoz, igen terhes foglalatossága lett volna ennek minden esetben, mivelhogy mi olyan gondolat-tal vagyunk, hogy a' Bétsi és Petersburgi Udva-rok között való haragoskodás és gyűlölség soha nem volt nagyobb, mint a' jelen való hadakozás alatt. Mind ezek helyett az elavult és végrehajthatatlan eszközök helyett inkább azt vártuk volna Kabinétünknek néhány alkalmasabb tag-jaitól, hogy a' Bétsi Udvarnál valamely béliátó és előkelő Diplomaticusunk által egy okos meg-gondolt lépést fognának tétetni a' közönséges meg-békülésnek plánumával, mellynek a' lett volna a' básiissa, hogy a' magok' mostani függetlenségben minden Hatalmasságok bátorságba hely-heztetődjenek. Ha azon tébolygó projektomok-nak végrehajtásán való gondolat nélkül, hogy a' *Burbonok* ismét a' thronusra, vagy pedig Európa ismét arra az állapotra, mellyben 20 esz-tendők előtt volt, vissza tétessenek, ezen táborozás elején egy mérséklett projektomot terjesztettünk volna Austria' elejőe, ez mind Napoleont mind pedig az ő Apóssát felindíthatta volna bizonyos

feltételeknek meghalgatására, Mi félünk, hogy az ő egész megromlásához való reménységnek nintsen az a fundamentoma, hogy őtet arra felindíthassa, hogy oly feltételeknek alájok adja magát, mellyeknek nem mérséklettség a fundamentumjok.“ — Erre ilyen jegyzést teszen a Monitör: — „Figyelmezzetek tulajdon állapototokra; ez ezt kiáltozza néktek: *Mérséklettség! Mérséklettség! Mérséklettség!* „

Egy más Anglus Zsurnálból, de a' mellyet nem nevezett-meg a' Monitör, Dec. 25-dikén: — „Napoleonnak Párisba lett visszaérkezése kétségkívül nem kevésse kedveleníti azokat, a' kik az előtt elosztották a' medve-bőrt, hogy a' medvét kezekre kerítették volna; 's a' kik mindennel úgy bántak, mint Frantziával, a' ki a' békességet tsak a' száján is kibotsátotta. Hanem mi, valamint őket annak idejében a' magok igen nagyra úzótt reménsegeikért nevettségessé tettük volt, most őket éppen úgy megvigasztalhatjuk. Napoleon nem halt ugyan-meg; a' Frantzia ármáda ugyan nem lett semmivé; az Orosz Császár és az Angliai Régens Princz a' békesség' feltételeit ugyan nem diktálhatják; a' magok tartományait nem nyerték ugyan vissza; Hollándiának, Hamburgnak, Toskanának, Romának, Nápolynak, és a' Frantzia birodalommal özsze tsatóltatott egyéb Státusoknak függetlenségeket nem adhatták vissza. Nem; és ezeket a' változásokat éppen oly kevésse vihetik ők véghez, mint azt, hogy a' Burbonokat a' thrónusra ismét visszahelyhezthessék. De tsakugyan még is sokat véghez vihetnek ők, és

a' szempillantat kedvez nékiek. Az Orosz birodalom megmutatta, hogy tehetsége és ereje legyen a' maga védelmezésire: Tehát ha Nagy Britannia és az Orosz birodalom most, a' magok célzásait meg tudják egyeztetni; ha az ő célzásaik igen fennhéjzók nem lesznek: úgy ezek a' két Hatalmasságok állandó békességet szerezhetnek magoknak, Spanyol országnak, Portugalliának, és minden egyéb Frantzia országtól nem függő Hatalmasságoknak. Mi jó szívvvel elhiszszük azt, hogy az Orosz birodalomnak ez a' célzása; és tsak a' mi Kabinétunk' célja is e' legyen: nem esünk kétségbe az eránt, hogy kívánságaink bé fognak telyesedni. De kívánjanak többet elérni annál, mint a' mennyi a' most fennálló Hatalmasságoknak bátorságokra megkívántatik: előre látjuk, hogy ezen esetben meggyőzhetetlen akadályok fognak útjukba állani. Bolondság lenne kevesebbel meg nem érni, ha az által a' betsülettel és bátorsággal megégyezhető békességre el lehet jutni, mint sem ismét játékra kitenni azt a' jó állapotot, melyet annak köszönünk, hogy egy illy bizonytalan ki menetelő tusakodásban, oly kevés szerentsét ígérő eszközök' segedelmivel részt vettünk. A' *Kurir*, a' *Times*, az *Anti-Gallicanus*, és egyéb (Minssterialis) újságaink, azt erőssítik, hogy Napoleonnak nem kell mindent meghagyni, a' mit ezen hadakozás' elkezdődésekor bírt. Ezek az urak azt is erőssítik, hogy Napoleonnal lehetetlen lenne állandó békességet kötni. A' nélkül, hogy egy ilyen gyáva erősítésnek megczafolásával időt töltenénk, tsak azt mondjuk, hogy mind ezek az okok elégtelenek arra, hogy min-

ket meggátoljanak abban, hogy a' békességet az Orosz birodalom, Anglia, Spanyol ország, és Portugallia között való megegyezés szerént projektáljuk. Ha Napoleon az olyan ajánlások, mellyeknek az *uti possidetis* lenne a' fundamentumjok, 's a' mellyek mellett bizonyos módosításoknak (modifikációknak) is helyek lehetne, a' milyen p. o. a' isere, melly azért lenne szükséges, hogy az alkuvó részeknek birtokaik bátorságos állapotba helyheztesdjenek, ha mondom az ilyen ajánlásokat meg vetné Napoleon: nem fogna - é a' Frantziáknak egész hajlandóságok és hadi kész bátorságok egészszen-kialunni? Ellenben, ha valami olyant próbálnánk, a' mi Frantzia országot megalatsonyíthatná, 's őtet a' maga áldozatainak 's 20 esztendőök alatt nyert győzedelmeinek gyümöltseitől meg foszthatná: nem ismét felgerjesztődne - é benne ez által az a' lélek, a' melly mind ezeket a' isudákat tette? Mi így nagyobbá tennők Napoleont, mint valaha tettük, így ismét azt a' pályafutást kellene még egyszer megtennünk, mellyet az 1793-kik esztendőitől fogva próbáltunk."

(Lord *Valpole* volt Bétsbén. Az ő ide küldtetése az Orosz udvárnál lévő Követtől Lord *Cathcart*-tól volt; 's mint látszik a' volt a' czélzása, hogy a' Bétsi Kabinétnek a' dolgok' közönséges állapotjok felől való gondolkozásából valamit észre vehessen. Ha jól figyelmezett Lord *Valpole*, meggyőzhette magát a' felől, hogy a' Bétsi Udvar megmozdíthatatlan princípiumok által kormányoztatván, olly békességre törekszik, a' melly erős és költsönös haszonra helyheztesett fundamentomon épülvén, a' maga állandósága felől kezeséget ajánljon).